

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LXVII. ÉVFOLYAM, 2017. 10. SZÁM

Milyen volt 2017, mi várható 2018-ban?

Az MGYOSZ elnöke, Dr. Futó Péter és nyolc alelnöke – Gablini Gábor, Koji László, Lakatos Péter, Miklós László, Niklai Ákos, Orosz Csaba, Rolek Ferenc, Szentpéteri István – arról, miként ítélik meg az idei gazdasági eredményeket, s milyennek látják a jövőt (2–9. oldal)

TARTALOM

FÓKUSZBAN

- Milyen volt 2017,
mi várható 2018-ban? 3
(Gablini Gábor, Koji László,
Lakatos Péter, Miklós László,
Niklaai Ákos, Orosz Csaba,
Rolek Ferenc, Szentpéteri István)
- Magyar gazdaság: jelentős
növekedés 2018-ban is 10
- Az Európai Unió gazdasága:
kihívások és kockázatok
2018-ban 12

MGYOSZ-HÍREK

- Lázár János
az MGYOSZ Csúcstalálkozóján . . . 16
- Befejeződött az MGYOSZ
országos szakképzési
konzultációs sorozata 20

KÖNYVJELZŐ

- Enzo Ferrari, aki autóversenyzőből
autógyáros lett 24

**A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja**

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Horváth László Béla

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Dr. Futó Péter
Elnök, MGYOSZ

„Az MGYOSZ szakemberei
nagyon pontosan látják, mi a baj,
és sok olyan javaslatot gyűjtöttek
össze, fogalmaztak meg,
amely segíthet”

Jó makrogazdasági teljesítmény, bonyolult mikrogazdasági közeg

A magyar gazdaság 2017-ben kifejezetten jól teljesített. A közel 4%-os GDP-növekedés, a 4% körüli munkanélküliségi ráta és a 2%-os infláció az Európai Unióban is jó eredmény. És hogy a pozitívumokat tovább soroljam: a Világgazdasági Fórum (WEF) legfrissebb versenyképességi listáján 9 helyet előre lépve a 60. lett az ország. De éppen e lista részletei mutattak rá, hogy a makrogazdasági adatok jóval bonyolultabb és nehezebb mikrogazdasági közegre rejtene.

Nézzük meg rögtön a munkaerő-piacot. A 4 százalékos körüli munkanélküliségi ráta mellett ott van a szakképzett dolgozók egyre nyomasztóbb hiánya. A 100-150 ezerre becsült hiány egyharmada szakmunkás állás. A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége e helyzetet látva egy országos, minden megyére kiterjedő konzultációs sorozatot indított ősszel, hogy az összes érintett bevonásával feltérképezze a bajok okát, s egyben egy komplex javaslatot tegyen le a kormány asztalára. Az eszmecsere befejeződött, és biztos állíthatom: az MGYOSZ szakemberei nagyon pontosan látják, mi a baj, és sok olyan javaslatot gyűjtöttek össze, fogalmaztak meg, amely segíthet a szakmunkás-képzés korszerűvé alakításában.

Mindez azonban a munkaerő-piacnak csak az egyik problémája. Bár a bérek jelentősen emelkedtek, még mindig erős az Európai Unió, de még a környező országok elszívó hatása is. Becslések szerint 500 ezer magyar, zömmel képzett fiatal és középkorú távozott külföldre. Őket nehéz visszahozni, hiszen még az itteniek megtartása sem egyszerű. Mindez olyan helyzetben történik, amikor demográfiai okokból is kisebb a munkaerő-kínálat.

A béreket tovább kellene emelni, ez azonban már keményen érinti a vállalatok versenyképességét, teherbíró-képességét. A kormány és a szociális partnerek között létrejött kétéves bérmegállapodás eredményeként idén a minimálbér 15 százalékkal, a garantált bérminimum 25 százalékkal nőtt, a munkáltatói járulékok 5 százalékponttal csökkentek, 9%-ra mérséklődött a társasági nyereségadó. A béremelés jövőre is folytatódik. Vajon meddig bírják ezt például a kisebb vállalatok? Az EU-tagállamokkal, de a visegrádi országokkal összevetve is látszik, hogy még mindig jelentősek a bértérhek. Az adóék magas, ami rontja a versenyképességet, és sokan a HIPA-t is csökkenthetőnek tartják.

Tudjuk, hogy a jövő a technológiai fejlesztéseké, a robotizáció enyhíti a munkaerő-gondokat, az Európai Unió forrásai segítik a fejlesztéseket. De... Mindehhez korszerű tudás kell, élethosszig tartó tanulás, és a piacgazdaság igényeihez igazodó iskolarendszer. Ezek a jövő év legnagyobb kihívásai...

MILYEN VOLT 2017, MI VÁRHATÓ 2018-BAN?

Az MGYOSZ 8 alelnöke vállalkozott arra, hogy röviden kiemelje, milyennek látta 2017-t, mi volt a meghatározó, a különleges, vagy az általános. S pár szóval kitértek 2018-ra is. Akad olyan vélemény, hogy nem e kettő évet kell most értékelni, merthogy a statisztikák alapján ezek rendben vannak, célszerű egy kicsit a számok mögé nézni, vagy a tendenciákkal foglalkozni. S ekkor furcsa érzése lehet az embernek: a siker mellett feltűnik a kudarc, a lecsúszás lehetősége is...

Gablini Gábor: Komoly igény van a szakmai véleménycserére

Nem titok, hogy 2017 a „normál” üzletmeneten felül új tapasztalásokat hozott, első sorban a szakképzési road show-nak köszönhetően. Nagyon jó érzés, hogy az MGYOSZ elnöksége egyhangúan döntött a program támogatásáról. Igyekeztünk alaposan felkészülni, a kis csapat – Tomcsik Gabriella, Vámos Judit, Wimmer Pista és jómagam –, nagyon várta, hogy a startpisztoly eldőrdüljön. Komoly kérdés volt, hogy a feszes menetrendet képesek leszünk-e teljesíteni. Persze volt B-terv is, de csak vis major helyzetre, így akkor is be kellett fejezni egy rendezvényt, ha még szívesen maradtunk volna. Már az első eszmecsere megmutatta, a moderátor nem mindig szívet melengető, viszont elengedhetetlen feladata, hogy az adott helyszínhez, a hely sajátosságaihoz gyorsan alkalmazkodjunk! Ahogy az üzletben is van... Mindent összevetve, nagyon hasznosnak és jó ötletnek látszik ma is, hogy megszerveztük a minden megyei városra, és Budapestre kiterjedő rendezvénysorozatot. Sok helyen kiderült, komoly igény van a szakmai véleménycserére, az ilyen típusú

Gablini Gábor,
az MGYOSZ alelnöke,
a Gablini Cégcsoport
tulajdonos-vezetője

rendezvényekre. Többen jelezték, hogy csatlakoznának a MGYOSZ-hoz, sőt olyanok is vannak, akik a megyei szervezetet szeretnék újra indítani. Végül még egy tapasztalat: ahogy a megyék, a megyei vezetők is sokfélék, a tudatos profitól a

lelkes amatőr, úgy a vendéglátás is mintha ugyanezt tükrözné. Természetesen nem azokkal van a gond, akik az élen járnak, de tapasztalhattuk, ezen a területen is van még tere a fejlődésnek. Bízom benne, hogy az ÉLET felébreszti a ma még szundikálókat, és felzárkóznak az új követelményekhez.

2017 összességében pozitív év volt, s azt remélem, 2018 tavasza sem töri meg a vásárlói kedvet és az elmúlt évek fejlődése, gyarapodása folytatódhat. Sok

„Sok függ attól, hogy a régóta húzódozó, nem szeretem döntésekben lesz-e előrelépés, vagy minden marad a régiben”

függ attól azonban, hogy a régóta húzódozó, nem szeretem döntésekben lesz-e előrelépés, vagy minden marad a régiben. Ha így lenne, mi ugyan fejlődünk, de végül, akárcsak a fociban, egyre csak csúszunk lefelé a meghatározó listákon. A versenytársak ugyanis nagyobb tempóban araszolnak előre.

Feladat marad 2018-ra is, nem maradnak munka nélkül az MGYOSZ bizottságai, így az oktatási sem! Ehhez kívánok Boldog Békés Új Esztendőt.

Koji László: A sok is kevés, azaz óriási a kereslet az építőipari munkák iránt

Az építőipar területén a 2017. év valós pozitív fordulatot hozott minden alágazatban. Várhatóan 25-27%-kal bővül a termelés. És még ez a sok is kevés, hiszen a fizetőképes kereslet ennél jóval nagyobb teljesítményre tartana igényt. Éppen ezért az építőipart komoly hatékonyságjavítási kihívás elé állítja a piac. Tíz év elmaradt saját fejlesztéseket kell megoldani oly módon, hogy élők munkát is lehessen kiváltani, mivel a szakmunkáshiány kritikussá vált. Az ágazatnak általában is munkaerőhiánnyal kell szembe néznie, bár papíron 2013 óta 35 ezerrel nőtt az építőiparban foglalkoztatottak száma. Ez azonban csak látszat, ezek az emberek idáig is itt voltak, csak éppen egy részüket – úgy 15 ezer főt – a statisztikai hivatal „nem látta” a korábbi hét szűk esztendőben. Valójában ők csak papíron új emberek, akiknek foglalkoztatását legálissá tették egyes vállalkozások. A többi mintegy húszezer új munkavállaló többsége pedig még betanított segédmunkásnak sem számít, azaz folyamatos munkavégzés mellett kellene megoldani, hogy legalább valamilyen részsakmát kitanuljanak. Várhatóan az ágazat ideai termelése folyó áron elérheti a 2300 milliárd forintot. 2018-ban nem lesz lényeges változás, az építőipari munkákra óriási az igény, így még magasabbra kerül a teljesítményléc: 3000 milliárd Ft-os teljesítményre kellene bővülnie az építőiparnak. Az ágazat bizakodó és teljesítményorientált, de a haté-

Koji László,
az MGYOSZ alelnöke,
az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetségének (ÉVOSZ) az elnöke

konyságot és a teljesítőképességet tovább kell javítani az ágazatnak. Ugyanakkor látjuk, hogy 2018-ban sok feszültséget okoznak majd az árak. A nagyarányú drágulást azonban nem az építőiparon kell számon kérni: a hivatalos adatok szerint még a lakásépítések esetében is tíz százalékal alatti mértékben drágult az építőipari munka.

„A mintegy húszezer új munkavállaló többsége még betanított segédmunkásnak sem számít, azaz folyamatos munkavégzés mellett kellene megoldani, hogy legalább valamilyen részsakmát kitanuljanak”

Lakatos Péter:

Kettősségek időszakát érzékelem

Alapvetően jó hír, hogy nem az idei és a jövő éven jár az eszem, hanem a közép-távú tendenciákon. Úgy látom, 2017 és 2018 összességében rendben van, ám a számok mögötti trendek legalábbis ellentmondásosak.

A kettősségek időszakát érzékelem.

Egyik oldalról kiegyensúlyozott, biztató makroadatokat, másik oldalról a fenntartható fejlődés korlátait a vállalati életben. Állampolgárként örömdetesen emelkedő reálbéreket és csökkenő munkanélküliséget látok, vállalatvezetőként mennyiségi és minőségi munkaerőhiányt. A jövőre vonatkozóan a mennyiségi hiányt a lefelé irányuló demográfiai trendek és a gyenge befogadási képességünk, az utóbbit a nem kellően korszerű és rugalmas oktatási rendszerünk inkább élesíti, mint tompítja.

A hazai vállalati tájkép duális jellege tovább erősödik. (<https://g7.24.hu/piac/20171114/a-magyar-tulajdonu-cegek-lesznek-a-berverseny-vesztesei/>) A multinacionális cégek mélyítik integrációjukat, a globálisan megjelenő kínai cégek saját vertikumokat építenek fel. A kormányzat által befolyásolható szektorokban a hazai fogyasztók (magán és vállalati egyaránt) ellátása egyre növekvő mértékben történik hazai cégek által (ez örömteli, mindig is vágytunk erre), de ez egy nagyon koncentrált és irányítottan tűnő tulajdonosi szerkezetben történik. E két párhuzamos tendencia tovább erősíti a gaz-

Lakatos Péter,
az MGYOSZ alelnöke,
a Videoton
tulajdonos-vezérigazgatója

daság duális jellegét, és félok, hogy a két világ között egyre kevesebb lesz az átjárás, pedig ez segítené a magyar cégek nemzetközi beágyazottságát és ezáltal a növekedésüket. Ez a trend nem hat motiválón a tehetséges és jól képzett fiatalok számára, hogy itthon vállalkozzanak, illetve kilépjenek az alkalmazotti keretből.

Öröm, hogy a hazánkba települt multinacionális cégek szakemberek és vezetők tízezreit képezték ki, versenyképes tudást biztosítva. Ehhez képest szomorúság lesz úrrá rajtam, mert úgy gondolom, ez a hatalmas, jól képzett gárda messze az általam vélt potenciálja alatt lesz vállalkozó. Sokkal többre lennének képesek tudásuk, nemzetközi tapasztalatuk alapján. És beérik kevesebbel.

Kormányzati és vállalati szinten egyaránt az extenzív növekedés vágyát és igényét érzékelem az intenzív növekedés izzadságos útja helyett.

Mint az angol fürdőszobákban: két csapból folyik a hideg és a meleg víz. Praktikusabb lenne egy keverőcsap, langyos vízzel. Valahogy így érzek én is mostanában, pedig jobban szeretnék egy kellemesen langyos a (köz)éretet.

„Kormányzati és vállalati szinten egyaránt az extenzív növekedés vágyát és igényét érzékelem az intenzív növekedés izzadságos útja helyett”

Miklós László: kedvező világpiaci konjunktúra, bőséges EU-források

2017 a várakozásoknak megfelelően alakult. A makrogazdasági mutatók – költségvetési hiány, folyó fizetési és tőkemérleg, munkanélküliségi ráta stb. – jók és számos pozitív lépés történt a gazdaság dinamizálása érdekében. A kedvező világpiaci konjunktúra, az EU-források bősége és a 10% körüli reálbér emelkedés miatt növekvő

vásárlóerő újra lendületbe hozta a gazdaságot. A mezőgazdaság kivételével minden ágazat jól teljesít, különösen az építőipar és a beruházások bővülése figyelemre méltó. A reálbér emelkedése nyomán folytatódott a fogyasztás növekedése és az a kkv-k rendelkezésszámbájában is érezhetővé vált. Minden bizonnyal a fentiek a vállalati

nyereségekben és a javuló versenyképességben is tükröződnek majd. Igaz, hogy a várhatóan 3,8-4,0%-os GDP-növekedés csak az EU átlaghoz képest magas, regionális összevetésben (11 országot figyelembe véve) már az utolsó harmadba kerülünk. Biztató, hogy a kormány gazdaságpolitikája kiszámíthatóbbá vált. Az uniós források dinamikus növekedésének köszönhetően is erőteljesen bővülnek a kapacitások, a kis- és középvállalkozások a technológiai innovációs fejlesztésekhez, versenyképességük javítására és termelésük erősítésére jelentős EU forrásokhoz jutottak. A nemzetközi piacon is látható, ún. csúcs klaszterek támogatására indított program segítségével a kkv-k pótolhatják a méret-hatékonyság hiányosságait a multinacionális versenytársakkal szemben.

Az eredményeket az elemzők, a hitelminősítők és a befektetők is elismerik, de vannak figyelmeztető jelek is. Az uniós források előző ciklusbeli felhasználásának elemzése azt mutatja, hogy a történelmileg példátlan lehetőséget, a sok ezer milliárd forintos EU-támogatási forrásokat, nem elég hatékonyan használtuk fel. Nehezen érthető, hogy Paks 2 mellé miért kellett még egy nagy devizahittel megvalósuló beruházást, a Belgrád–Budapest új vasútvonal megépítését elvállalni.

Miklós László,
az MGYOSZ alelnöke,
az FGSZ Igazgatóságának tagja

**„Az eredményeket
az elemzők, a hitelminősítők
és a befektetők is elismerik,
de vannak figyelmeztető
jelek”**

2018-ban – nem utolsósorban az EU-források erőltetett ütemű lehívása miatt – tartható a korábbi éveknel gyorsabb, 4 százalékos körüli gazdasági növekedés (kérdés, mi lesz később), és minden munkaerőpiaci gond ellenére a foglalkoztatottak száma tovább emelkedik. A költségvetési hiányt jövőre is alacsony szinten lehet tartani, és ezért folytatódhat az államadósság további csökkenése. Remélhetőleg a kormány többet konzultál a gazdaság szereplőivel és az EU intézményeivel is javítva kapcsolatainkat. Érdekes lesz az adócsökkentés és az adózás rendjére vonatkozó új szabályozás, valamint a minimálbér emelés hatása is.

Niklai Ákos: az ágazatban több mint 14 százalékkal emelkedtek a jövedelmek

Kedvenc szakterületem, a turizmus – hasonlóan a világturizmus növekedéséhez – hazánkban is jelentősen bővült. Az év első 9 hónapjában a szállodai bevételek mintegy 15 százalékkal bővültek a tavalyi évhez képest. A külföldi vendégéjszakák 8,9%-kal, a belföldiek 4,6%-kal növekedtek. A belföldi turizmus emelkedését a keresetek növekedése ösztönözte, bár érthetően, sokan idén a külföldi utazásokat preferálták.

A külföldi vendégek között változatlanul az európai országok küldték a legtöbb vendégeket, Németország, Egyesült Királyság, Csehország, USA, Oroszország voltak a legerősebbek. Érdekes, hogy Oroszországból – néhány éves visszaesést követően – a növekedés 29%-os volt. Az is

**„A további jövedelemnövelés
vállalati nyereség oldalról
korlátokba ütközik, mert
a szektor nyereségessége
rendkívül alacsony,
különösen
a mikrovállalkozások
és a kkv-k esetében”**

figyelemre méltó, hogy távoli országokból is – Kína, India – több számjegyű a növekedés.

A budapesti turizmus az országos átlag felett teljesített, az egy kiadható szobára jutó bevételek 23%-kal növekedtek. Ebben a FINA Világbajnokság jelentős szerepet játszott, akárcsak az, hogy Budapest világméretben változatlanul népszerű, és a fapados légitársaságok egész éves jótékony hatása is tagadhatatlan. Magyarország biztonságos úti cél, és ez nagy vonzerő.

Az ágazat legnagyobb nehézsége és kihívása a szakképzett és szakképzetlen munkaerő hiánya. Ez olyan mértékű, hogy az már a szállodák, éttermek működőképességét, a szolgáltatások

színvonalát súlyosan veszélyezteti. Pedig az ágazatban a jövedelmek több mint 14 százalékkal emelkedtek. A további jövedelemnövelés vállalati nyereség oldalról korlátokba ütközik, mert a szektor nyereségessége rendkívül alacsony, különösen a mikrovállalkozások és a kkv-k esetében.

A jövőre nézve biztató a változatlanul jelentős növekedés a világturizmusban, valamint itthon az infrastrukturális és szolgáltatási fejlesztési források meghirdetett bővülése. Mindezek növelik hazánk vonzerejét, a turisták komfortérzetét és így a szolgáltatók várható bevételeit is. 2018-ban az ideihez hasonló növekedésre számítunk, melynek a súlyos munkaerőhiány szabhat korlátot.

Dr. Niklai Ákos,
az MGYOSZ alelnöke,
az Európai Szállodák
és Éttermek Szövetsége
(HOTREC) alelnöke,
a Kárpátia Étterem
tulajdonos-vezetője

Orosz Csaba: A látványos makroszintű eredmények úgy valósulnak meg, hogy a gazdaság kettészakadt

Most már egyértelműen elmondható, hogy 2017 évben a gazdaság jól teljesített és a növekedés 4 százalék körül lesz. A különböző gazdasági mutatók vizsgálata, összehasonlítása kapcsán sincs szégyenkezésre okunk, hiszen a fogyasztás nőtt, az infláció szinte stagnál, a bérek jelentősen emelkedtek, az exportteljesítmény bővült és a cégek bevételei is pozitív tendenciában vannak.

Dr. Orosz Csaba,
az MGYOSZ alelnöke,
a Horoscoop Kft.
tulajdonos-vezetője

Ugyanez várható 2018-ban, hiszen a gyorsításban lévő lendkerék (mint aktuálisan a gazdaságunk) nem egyik pillanatról a másikra változtatja meg tendenciáját, így a jövő évben ugyan ezt a pozitív irányt fogja követni. Természetes, hogy a 2018-ban is jelentősen hozzájárulnak a gazdaság működéséhez az EU-s források, valamint a német és egyéb uniós ipari vállalatok Magyarországról történő exportja, melyben hazai beszállítók is jelentős szerepet játszanak.

Ugyanakkor a látványos makroszintű eredmények úgy valósulnak meg, hogy a gazdaság kettészakadt, és ez a megosztottság nemcsak 2017-re igaz, de fennmarad 2018-ban is. Ez azt jelenti, hogy a magyar kis- és középvállalkozások zöménél a béremelkedés, a munkaerőhiány és a megfelelő versenyképesség hiánya további nehézséget jelent és folyamatos leszakadáshoz vezet. Nagy szerepe lesz itt a gyors átképzésnek és a munkaerő-átcsoportosításnak, illetve átcsoportosulásának, beleértve a külföldön dolgozó, illetve külföldre menni szándékozó dolgozók mozgását is.

A 2017-18-as év jó teljesítése ellenére gondolkodnunk kell a középtávú és hosszú távú jövőnkön is, mert akadnak aggasztó jelek. Némi túlzással: ahogy egy súlyos beteget is gyógyszerekkel átmenetileg jó, sőt kiváló állapotban lehet tartani, ám az életben maradáshoz előbb-utóbb az operáció elkerülhetetlen. Ha ezt a hasonlatot a gazdaságra átültetjük, akkor most köszö-

„A magyar kis- és középvállalkozások zöménél a béremelkedés, a munkaerőhiány és a megfelelő versenyképesség hiánya további nehézséget jelent és folyamatos leszakadáshoz vezet”

nöm szépen, jól van a különböző „be-gyógyszerezéstől” (uniós támogatás, alacsony bérek, magas export stb.), de ez még nem jelenti nem a magyar gazdaság igazi, tartós versenyképességét. Bízunk abban, hogy a gyógyszeres kezelés mellett olyan terápiát is végzünk, amivel el lehet kerülni a rendkívül fájdalmas sebészi beavatkozást.

Rolek Ferenc: Viharos év volt a magyar munkaerőpiacon

2017 viharos év volt a magyar munkaerőpiacon. Visszavonhatatlanul elfogadottá vált, hogy már nem a munkanélküliség, hanem a munkaerőhiány a fő foglalkoztatási probléma. A munkaerőhiány általánossá vált mind földrajzi, mind iparági vonatkozásban. Már nemcsak a nyugat-magyarországi és fővárosi vállalatoknak van munkaerőgondja, hanem a szabolcsi új munkahelyeket létrehozó cégeknek is.

Az okok ismertek: demográfiai lejtmenet miatt csökkenő munkaerő kínálat, Nyugat-Európába irányuló munkavállalási célú elvándorlás a magasabb bérekért, a növekvő munkaerőigény és foglalkoztatás mellett a vállalkozások stagnáló termelékenységű és ezért pazarló munkaerő felhasználása.

A 2017-ben felismert problémára számos pozitív válasz született, amelyek, ha megoldani nem is, de legalább enyhíteni, lassítani tudták a negatív folyamatokat. A legfontosabbak ezek közül: a közfoglalkoztatás szűkítése, a munkaadói járulék 5%-os csökkentése, a nyugdíjasok foglalkoztatásának elősegítése a nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával, a nem EU-tag szomszédos országokból érkezők foglalkoztatásának könnyítése és az EU-támogatások mintegy 60%-ának a gazdaságba irányítása. Mindezzel együtt a munkaerőhiányt az év végére már 150-200 ezerre becsüljük.

Ahhoz, hogy a helyzet ne romoljon jelentősen, 2018-ban a már elhatározott intézkedések mellett további lépések szükségesek. Azt várjuk a kormánytól, hogy a további bérfelzárkózás elősegítésére csökkentse tovább – a már megállapodott

Dr. Rolek Ferenc,
az MGYOSZ alelnöke,
a Budapest Bank
HR-vezérigazgató-helyettese

„Visszavonhatatlanul elfogadottá vált, hogy már nem a munkanélküliség, hanem a munkaerőhiány a fő foglalkoztatási probléma. A munkaerőhiány általánossá vált mind földrajzi, mind iparági vonatkozásban.”

mértéken felül – a munkaadói járulékokat. A már sokszor hangoztatott, de mindig elhalasztott közszféra karcsúsítása nem halogatható tovább, ezzel – átképzési programok után – mintegy 100 ezer fővel lenne növelhető a versenyszféra munkaerő állománya. Tovább kell folytatni a kkv-szektor hatékonyságának és versenyképességének javítását az EU-s támogatások célirányos felhasználásával.

Végül – bár ez csak hosszú távon hoz eredményt –, az eddigihez képest is nagyságrendileg jelentősebb lépéseket kell tenni a képzési rendszer kompetencia alapú átalakítására és a roma lakosság társadalmi integrációjának és munkaerő piaci pozíciójának erősítésére.

Szentpéteri István: Már nem érdekelnek igazán a számok...

Szentpéteri István,
az MGYOSZ alelnöke

„A mai magyar gazdaság egy langyos lábfürdőhöz hasonlítható. Pillanatnyilag kellemes, de hamar kihűlhet! 1990-óta sodródunk, bár minden kormányunk úgy tett, mintha lenne elképzelése a jövőről.”

Előre elnézést kérek, de jelen írásomban nem fognak statisztikai adatok sorakozni egymás után, természetesen, sőt az adatoktól ezúttal megpróbálok teljesen függetlenedni. Most a tapasztalataimra hagyatkozom. Több mint negyven éve van „szerencsém” kisebb-nagyobb vállalkozásaimmal részt venni a magyar gazdaságban és 1990-től vagyok több érdekvédelmi szövetségben választott tisztségviselő. Tehát volt szerencsém tetemes mennyiségű adatot, értékelést, elemzést olvasni és bevallom, párat én is előállítottam.

Vállalati, vállalkozási szinten mindig hasznosnak tartottam és használtam is a statisztikákat, elemzéseket, az elmúlt időszak adatai ma is izgalmasak számomra, ám a jövőt illetően az utóbbi években inkább csak ködszurkálást látok. És az is igaz, a számoknál sokszor izgalmasabb maga az élet, azaz az a közeg, ahol a számok megszületnek.

Ha egy szemléletes hasonlattal élhetek: a mai magyar gazdaság egy langyos lábfürdőhöz hasonlítható. Pillanatnyilag kellemes, de hamar kihűlhet!

1990-óta sodródunk, bár minden kormányunk úgy tett, mintha lenne elképzelése a jövőről. Nagy ívű tervek, elképzelések, ígérek után aztán maradt a jó kis magyar „lecsó”.

A vállalatok, iparágak vezetői érdekviselesei sokszor futottak neki, hogy tanácsokkal, szakanyagokkal segítsék az aktuális politikacsinálókat, kormányzati vezetőket, de lássuk be, szinte semmit nem tudtunk átverni a bölcsek kövével rendelkező, de vállalkozást csak keveset látott vagy próbált, botcsinálta rendszer-váltókon.

És közben a 21-ik század megérkezett!

Ugyanakkor tény, hogy jelenleg még a fejlett piac gazdaságok is csak fehér bottal tapogatóznak a jövőt. Mit elégedetlenkedünk hát itthon?

Talán azért, mert lehetne, lehetett volna másként is. A mi legnagyobb hibánk az elbaltázott gazdasági rendszerváltásunk. Szép lassan kialakult nálunk a „cselédgazdaság”, iparunkat a hazánkba betelepült multik jelentik, magyar magántulajdonú jelentős ipari vállalkozás alig működik, termelési értékük a nemzetközi szinthez viszonyítva minimális. A betelepült vállalkozások jelentős hányada például az autóiparban tevékenykedik, eközben a technológiai fejlődés őrsebességgel halad az elektromos autózás felé...

Az utóbbi években a kormányzat jelentős visszavásárlásokat tett különböző iparágakban, de lássuk be, ez hosszú távon nem a versenygazdaságot építi. Természetesen az energiaszektor kivételével.

Talán az agráriumban vannak még sikerre esélyes területeink, ha át tudjuk úgy alakítani, hogy magas hozzáadott értékű termékeket hozunk létre, és túllépünk a jelenlegi „szántók, vetek, aratok támogatásból” gyakorlaton.

Az élelmiszeripar, turizmus, innováció lehetnek a jövő húzó iparágai. Mehet a fejlesztés az egészségügybe, az oktatásba, mert véleményem szerint ezen gazdasági ágak nem csak vinni, de termelni is tudnák a pénzt.

Mindezek alapján úgy vélem, a jövőben nem azért kell aggódnunk, hogy hány honfitársunk talál magának külhonban megélhetést, hanem azért, hogy itthon hányan tudnak majd 2020 után is európai színvonalon és módon megélni.

Még egyszer bocsánat, de már nem érdekelnek igazán a számok...

Magyar gazdaság: jelentős **növekedés** 2018-ban is

Ahány intézet, annyi előrejelzés. Egy azonban közös: jó évet várnak 2018-ban is a magyar gazdaság növekedésében. A GKI Gazdaságkutató Zrt. 2017-ben és 2018-ban egyaránt 3,8 százalékos növekedést jelez, a Kopint-Tárki 3,9-t, illetve 4 százalékot, a Takarékbank erre az évre 4 százalékot, 2018-ra pedig 4,2 százalékos növekedést vár.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ: IDÉN IS ÉS JÖVŐRE IS 3,8 SZÁZALÉKOS NÖVEKEDÉS

A GKI a 2016. évi 2,2 százalék után 2017-ben és 2018-ban egyaránt 3,8 százalék gazdasági növekedést jelez, és rámutat arra, hogy ez lényegesen meghaladja az EU átlagát, de a régióban az egyik legalacsonyabb. és ebben 2018-ban sem várható érdemi változás.

A fogyasztás bővülésére vonatkozó prognózist a GKI 2017-re és 2018-ra is 0,5 százalékponttal, 4 százalékra, illetve 3,5 százalékra emelte, ami az import korábban gondoltnál is gyorsabb bővülését okozza. Az infláció a vártak megfelelően gyorsul, de így sem éri el a Magyar Nemzeti Bank (MNB) célsávját, az államháztartás hiánya nő, s bár mindkettő elfogadható, de az EU-n belül a magasak közé tartozik – írja prognózisában a GKI.

Az államadósság csökkenése a vártnál jelentősebb lehet, miközben csökken a külkereskedelem és a folyó fizetési mérleg többlete, a gazdaság finanszírozási képessége az EU-transzferek hatására továbbra is nagyon kedvező.

Javuló, de gyenge Magyarország hitelkockázati besorolása – mutat rá a GKI, hozzátéve ugyanakkor, hogy egyre több nemzetközi intézmény hívja fel a magyar kormány figyelmét arra, hogy a mostani, viszonylag jó években kellene megalapozni a tartósan fenntartható növekedést. A gazdaságkutató szerint ennek nem látszanak

a jelei, sőt folyamatos a lehetőségek pazarló kezelése, a jövő felélése. A háztartások végső fogyasztásának 4 százalékos bővülése csak kissé lesz magasabb a 2016. évi 3,8 százaléknál, jövőre a reálkeresetek 4 százalékkal bővülnek, és ha a bérmegállapodásban szereplőnél nagyobb lenne a minimálbér-emelés, az növelné a fogyasztást is – mutat rá a GKI Gazdaságkutató.

A beruházási ráta 2017-ben 22 százalékra, 2018-ban 23 százalékra emelkedik, de ez is elmarad a visegrádi országokétól, a GKI szerint. A foglalkoztatottak száma 2017-ben 1,8 százalékkal, 2018-ban 1,5 százalék körüli mértékben emelkedik, a munkaerőhiány erőteljes, a munkanélküliségi ráta 2017-ben várhatóan 4 százalékot alig meghaladó mértékűre csökken, s 2018-ban is hasonló lesz az előrejelzés alapján. Az államháztartási deficit 2017-ben már hatodik éve lesz 3 százalék alatt, az államadósság pedig csökkenő pályán, és az a tendencia várhatóan 2018-ban is folytatódik. A GKI Gazdaságkutató szerint a GDP-arányos külső finanszírozási képesség a 2016. évi 6,2 százalékról 2017-18-ban a GDP 5,7 százalékára csökken, ezen belül a külkereskedelmi aktívum mérséklődik, az EU-támogatások viszont újra növekednek. Az infláció lassan, de gyorsul, 2017-ben 2,4 százalék, 2018-ban 3 százalék körüli ár-emelkedés várható, ami az EU-ban a magasak közé tartozik.

A kutatóintézet előrejelzése alapján az Magyar Nemzeti Bank 2018 végéig várhatóan

A BÉRNÖVEKEDÉS KIVÁLTÓJA

A GKI elemzése szerint az idén a reálkeresetek 10 százalékot meghaladó növekedését elsősorban az erőtetett minimálbér- és bérminimum-emelés, a költségvetési szektorban dolgozók választás előtti fizetésemelése, valamint a munkaerőhiány okozza.

nem változtat a 0,9 százalékos alapkamaton, azonban a nem konvencionális eszközök alkalmazása folytatódik. Az amerikai jegybank szerepét betöltő Fed kamatemeleléseinek folytatódása először ezeknél az eszközöknél fog szigorítást kiváltani. A forint trendszerű gyengülése idén megállt, 2017-2018-ban 309-310 forintos euró várható – írja a GKI Gazdaságkutató Zrt.

KOPINT-TÁRKI: IDÉN 3,9 SZÁZALÉKOS, JÖVŐRE 4 SZÁZALÉKOS NÖVEKEDÉS

Nem változtatott a főbb előrejelzési mutatóin a Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet, idénre továbbra is 3,9 százalékos, jövőre 4 százalékos GDP-növekedést, 2017-re 2,3 százalékos, 2018-ra 2,5 százalékos inflációt vár – közölte Palócz Éva, az intézet vezérigazgatója egy sajtótájékoztatóján. Palócz Éva szerint „ez egy jó év” a magyar gazdaság számára, de arról sem szabad megfeledkezni, hogy miközben a növekedés mértéke valóban meghaladja az uniós átlagot, régiós viszonylatban az idei és jövő évi számokkal épphogy bekerült az ország a középmezőnybe.

A beruházások gyorsabb ütemben nőttek, a nettó export viszont nagyobb mértékben csökkent ahhoz képest, amire korábban az intézetnél számítottak – részletezte a vezérigazgató.

A sajtótájékoztatóján bemutatott konjunktúrajelentésében a Kopint-Tárki a beruházások 20 százalékos kismértékben meghaladó bővülésére számít éves viszonylatban a tavalyi 15 százalékos visszaesés után. Palócz Éva öröndetesnek nevezte, hogy az állami és a vállalati beruházások egyaránt emelkednek idén.

Az intézet szerint ebben az évben az export 6,5 százalékkal nő, ami 0,3 százalékponttal kevesebb az októberi jelentésben előre jelzethez képest. Az import ezzel szemben gyorsuló ütemben növekszik: 2017-ben a behozatal növekedése az intézet szerint elérheti 9,5 százalékos, miközben októberben 8,1 százalékosat vártak.

A munkanélküliség az intézet jelentése szerint 4,2 százalékra csökken év végére a tavalyi év végi 5,1 százalékról.

Palócz Éva arra is kitért, hogy az állampír-piaci kamatok régiós viszonylatban a

legnagyobb mértékben Magyarországon csökkentek. Idén szeptemberben nemcsak a 3 hónapos, de az egy éves állampapírok hozama is nulla alá csökkent az elsődleges forgalmazásban, és a 10 éves hozam is történelmi mélypontra, 2 százalék közelébe esett decemberben.

TAKARÉKBANK: IDÉN 4, JÖVŐRE 4,2 SZÁZALÉKOS GDP-NÖVEKEDÉS

A kedvező külső környezetnek és a hazai beruházások fellendülésének köszönhetően folytatódhat a gazdasági növekedés gyorsulása, a Takarékbank elemzői 4 százalékos GDP-növekedést várnak 2017-re, jövőre pedig 4,2 százalékosat – mondta Suppan Gergely, a Takarékbank vezető elemzője a pénzintézet sajtótájékoztatóján. Elmondta: az államháztartás GDP-arányos eredményzseléletű hiánya az idén és 2018-ban is elmaradhat a 2,4 százalékos tervtől, idén akár 1,4 százalékos is lehet. A GDP-arányos államadósság pedig tovább csökkenhet, év végére 72 százalék lehet, jövőre pedig 70 százalék alá kerülhet.

Kiemelte: az infláció éves átlagban az idén 2,4 százalék lehet, jövőre 2,7-2,8 százalékra emelkedhet. Rövid távon a forint az euróval szemben az elmúlt hónapokra jellemző 306-315-ös sávban mozoghat, 2018 közepétől lassan erősödhet.

A magyar gazdaság külső környezete alapvetően továbbra is támogatja a növekedést és az egyensúlyi kilátásokat. Az eddig megjelent harmadik negyedéves adatok alapján a világgazdaság növekedése többéves csúcstól ért el, a fellendülés ráadásul párhuzamosan következett be a világ különböző pontjain, így széles körűnek mondható – fűzte hozzá a vezető elemző. Az elmúlt években jelentős nőttek a reálbérek, ennek hatására a fogyasztás dinamikája magas maradhat a következő években is, amit a lakossági megtakarítások meredek növekedése is támogathat. A bank elemzői szerint a lakossági fogyasztás idén 3,9 százalékkal, jövőre 5 százalékkal nő majd.

A versenyszféra beruházásait többek között a tartósan alacsony kamatok, az alacsony társasági adó, valamint a szinte minden ágazatban megjelenő munkaerőhiány is támogatja, mivel a vállalatokat termelékenység- és hatékonyságnövelő beruházásokra kényszerítheti.

GYORSAN EMELKEDŐ JÖVEDELMEK

A jövedelmek „óriási mértékben” növekszenek, ez azonban egyelőre a fogyasztásban még nem látszik – hangsúlyozta Palócz Éva, de a fogyasztási helyzet hónapról hónapra javul, a karácsonyi szezon pedig jelentős löketet adhat a szegmensnek. A nettó reálkeresetek idén éves szinten 10 százalékkal nőnek a konjunktúrajelentés szerint, miközben a magánfogyasztás 4 százalékkal bővül.

BÉRROBBANÁS AZ EGÉSZ RÉGIÓBAN

A Takarékbank vezető elemzője, Suppan Gergely szerint elkerülhetetlen a „bérrobbanás” a kritikussá vált munkaerőhiány miatt. A munkaerőhiány nemcsak a magyar gazdaságot sújtja, például Csehországban 170 ezer, Szlovákiában is 70 ezer betöltetlen állás van, Romániában pedig már ázsiai vendégmunkások dolgoznak egyes cégeknél.

Az Európai Unió gazdasága: kihívások és kockázatok 2018-ban

Hogyan értékelhető az Európai Unió teljesítménye a világgazdaság más országaihoz viszonyítva? Mennyire versenyképes, mennyire nem? Havi gazdasági fókuszunkban az új amerikai politika Európára gyakorolt hatását is szemügyre vesszük.

A LEGNAGYOBB EURÓPAI VÁLLALATOK VEZETŐI OPTIMISTÁK

Az európai nagyvállalatok vezetőinek többsége szerint pozitívak a globális üzleti kilátások, ugyanakkor a Brexit miatt aggódnak a Gyáriparosok Európai Kerekasztalának (European Round Table of Industrialists, ERT) megbízásából készített felmérés szerint. Az ERT-tagok majdnem nyolcvan százaléka bízik az európai és a globális gazdaságban. Az ERT egyetlen közép-európai tagja Hernádi Zsolt, a Mol-csoport elnök-vezérigazgatója.

AZ EURÓPAI GAZDASÁG AKTUÁLIS TELJESÍTMÉNYE

A III. negyedéves GDP eredmények meghaladták a várakozásokat. A német gazdaság éves ütembe 2,8%-kal, a francia 2,2%-kal, az olasz 1,8%-kal nőtt. Az exportdinamika töretlen, változatlanul a növekedés egyik fő hajtóereje.

Az előretekintő beszerzési és bizalmi indexek új csúcspokra emelkedtek, a 2000-es évek elejét idézve. A kiskereskedelmi értékesítés viszont csalódást okozott, mind a teljes eurózónára vonatkozó, mind a spanyol, francia, és a német adat is elmaradt a várakozásoktól. Különösen az októberben éves alapon mindössze 0,4%-kal felfelé araszoló kiskereskedelmi volumen és a beszerzési menedzserindexek közötti eltérés szembeötlő. Az infláció mértéke sem érte el a várakozásokat, a bővülő monetáris bázis versus erős és glo-

balizált versenypiacok csatájában az utóbbi tűnik erősebb és tartósabb hatásnak. Az Európai Központi Bank ultra laza monetáris politikája a defláció elkerülését teljesíti, a 2%-os inflációs cél belátható időn belül nem realitás.

A személygépkocsik eladása 2017 októberében hó/hó alapon 906 ezer db-ra csökkent, az előző havi 934 ezer db-ról – a szeptember hagyományosan erős –, viszont az előző év októberéhez képest 6,3%-os a növekedés, ami a legciklikusabb iparágban továbbra is erős konjunktúrát jelez.

Táblázatosan összefoglalva a 2017. december 6-ig publikált adatokat, amelyben a 2017. III. negyedéves GDP adatok már véglegesek, nem előzetes becslések (1. táblázat).

Az európai gazdaság meghatározó országai talán nem is lehetnének kedvezőbb állapotban. A 2% feletti gazdasági növekedés mellett általában csökkenő-stagnáló államadósság, és Franciaországot leszámítva, kereskedelmi mérlegtöbblet jellemzi az Unió meghatározó gazdaságait, beleértve a dél-európai országokat is.

NÖVEKVŐ KOCKÁZAT AZ EURÓPAI GAZDASÁGRA: AZ AMERIKAI PROTEKCIÓZMUS

A német, holland, valamint a nem uniós tag Svájc külkereskedelmi többlete nemzeti jövedelem-arányosan évek óta elképesztően magas szinten áll. A kockázatok is ebből fakadnak. Az elmúlt 5 év kivételes globális monetáris környezete segítette a versenyképes gazdaságokat újabb piaci pozíciókhoz, többek között azzal, hogy a nettó importőr szuverének, beleértve azok vállalatait és háztartásait is, olcsón juthattak finanszírozáshoz.

1. táblázat

	GDP III. n.é. év/év, %	Mag- infláció év/év, %	Kiskeres- kedelem év/év, %	Feldolgozó- ipari beszerzési index
Eurózóna	2,6	0,9	0,4	60
Németország	2,8	1,2	(1,4)	62,5
Franciaország	2,2	0,5	2,3	57,5
Olaszország	1,8	0,4	0,2*	58,3
Spanyolország	3,1	0,9	(0,1)	56,3
Hollandia	3,0	0,9	1,0*	9,1*

*Hollandia beszerzési menedzserindexet nem publikál, átfogó üzleti bizalom adatot közöl. Az elmúlt 10 évben 2008 januárjában mértek ennél magasabb, 9,4-es értéket. A holland kiskereskedelmi értékesítés kizárólag hó/hó alapon áll rendelkezésre. Az olasz kiskereskedelmi értékesítés adata a konszenzusos, októberre vonatkozó várakozást fejezi ki, annak tényadata később lesz ismert. A táblázatban nem szereplő osztrák és belga októberi kereskedelmi forgalom is elmaradt a várakozásoktól.

Az 1970-es évek közepe óta a gyakorlatot dollár standard jellemezte és a fokozatosan globalizálódó világgazdaságban az USA, egy-két év kivételével, tartós kereskedelmi és költségvetési deficitet produkált, miközben devizája alapvetően stabil maradt. Ez más ország esetében 40 éves időtávban elképzelhetetlen lett volna. Közben a gyarapodó kereskedelmi többletüket végső soron az USA dinamikus fogyasztásnövekedésén hízáló országok – Japán, Kína, újabban már Dél-Korea, Németország is – a bővülő devizatartalékok bázisán megalapozottan bővíthették hitelezésüket.

Közben az import volumenéhez is kapcsolódó amerikai magán- és közadósságok szintje már a GDP 300%-át is meghaladta 2016-ban. A fennálló adósságszintek még az USA esetében sem növelhetőek tovább látványosan – vagy a dollár fokozatosan elvesztheti kivételes kulcsdeviza szerepét, aminek az euró már így is erős vetélytársat állított. Mindenesetre statikus megközelítésben az USA kibocsátása, minden feltételt változtatlanul feltételezve, a külkereskedelmi mérleghiány csökkentésén keresztül növelhető. Erre asszociál a regnáló amerikai kormányzat is.

AZ AMERIKAI KORMÁNY EDDIGI KERESKEDELEMPOLITIKAI LÉPÉSEI

A Trump-adminisztráció világosan eltökélt a meglévő kereskedelmi szabályok, szokások átalakításában. És tudatában lehet annak, hogy a „veszít-veszít” szituációkban általában a piacméret és a külkereskedelem relatíve alacsony GDP arányos szintje következtében ő veszít kevesebbet.

A NAFTA újratárgyalása során az amerikai fél, különösen az autópárban, kemény követelésekkel állt elő. Tárgyalási pozíciójuk értelmében egy autó akkor észak-amerikai, ha annak 85%-át – emelve a küszöbértéket az eddigi 62,5%-ról – a NAFTA-n belül állítják elő, ám ennek legalább feléhez az USA teljesítményével szükséges hozzájárulni. A hivatkozott küszöbök a mexikóiak számára nyilvánvalóan elfogadhatatlanok, és ezt az amerikaiak is tudják. Amennyiben az USA a későbbiekben elkezd egyoldalúan alkalmazni a háromoldalú NAFTA-tárgyalásokon hangoztatott szabályokat, akkor bizonyosan nehéz helyzet elé állít egyes európai autógyárat, vagy bizonyos márkákat.

Kanada a folyamatok eddigi vesztese. A NAFTA-n belül is régóta vitás tölgy fűrészárut hirtelen 20%-os vám terheli. A Boeing dömpingárra vonatkozó versenypiaci kezdeményezésére a Bombardier járműgyártó kénytelen egyes repülőgép típusai esetében 80%-os vámkorlással szembenézni. Az utóbbi intézkedés komoly elvi kérdéseket is felvet, hiszen a kanadai cég az adott típus gyártását egy fejlett országban, az Egyesült Királyságban végzi. Az amerikai repülőgépgyártó azt állítja, hogy az állami támogatások mértéke és a társaság árképzése szorosan összefügg, és beadványuknak az adminisztráció versenyhivatala helyt adott.

Dél-Koreával szemben egyes árucikkek esetében a közeljövőben várhatóak piacvédő intézkedések. Nyilvánosságra került, hogy az LG és a Samsung mosógépekre, a Whirlpool dömping árat megállapító kezdeményezése eredményeképpen, 50%-os vámot vehetnek ki. Az elnök döntése 2018 januárjában várható.

Az amerikai adminisztráció egyértelműen óvatosabb a gazdasági nagyhatalmakkal, Kínával és az Európai Unióval. A Kínával szemben indított, a szellemi termékek bitorlásán keresztül érvényesülő tisztességtelen piaci magatartásra vonatkozó kongresszusi vizsgálat tavasszal esedékes eredménye irányadó lehet. A Bombardier példája egy elterjedt európai gyakorlat amerikai megkérdőjelezése.

Az amerikai adminisztráció összességében azt a kérdést feszegeti, hogy a „fair”, és a „szabad” kereskedelmi magatartás világos megkülönböztetést követel meg. Az amerikai álláspont elvi és gyakorlati megközelítése nem hagyható figyelmen kívül.

Az az eljárás azonban megkérdőjelezhető, hogy nem elvek és közös, többoldalú viták mentén, hanem bilaterálisan kívánja az USA a szabályokat átalakítani. Bilaterálisan pedig mindig erősebb alkupozícióban van. A végeredmény akár egymásnak ellentmondó kétoldalú kapcsolatok szabálygyűjteménye is lehet, vagy egyes országokkal szemben a kapcsolatok szétzilálásával is járhat. A NAFTA tárgyalásokon az amerikai pozíció hallatlanul erős. Mexikó egyébként is törekeny, összehúzó gazdasága komoly kockázatokkal szembesül, Kanada folyó fizetési mérlege 8 éve negatív, a háztartások eladósodottsága minden összevetésben magas. Miközben a két szomszédal bonyolított teljes

A Trump-adminisztráció világosan eltökélt a meglévő kereskedelmi szabályok, szokások átalakításában

**THERESA MAY:
A NAGY-BRITANNIÁBAN
ÉLŐ KÜLFÖLDI
EU-ÁLLAMPOLGÁROK
JOGOSULTSÁGAI
TÖRVÉNY RÖGZÍTI MAJD**

Theresa May december 18-án a brit parlamentben kijelentette: a legutóbbi EU-csúcson viszonyosságra alapuló megállapodás született a Nagy-Britanniában élő külföldi, illetve az uniós országokban élő brit állampolgárok jogosultságairól. Az EU-val szembeni brit pénzügyi kötelezettségekről azt mondta: hozzávetőleg négyévi brit EU-költségvetési hozzájárulásról van szó, amelynek összege 35-39 milliárd font (12500-14 ezer milliárd forint) közé becsülhető.

kereskedelmi forgalom nem éri el az USA éves kibocsátásának 5,5%-át, addig a Kína után 2. és 3. legnagyobb kereskedelmi partner Kanada és Mexikó esetében az USA-val bonyolított forgalom a kanadai éves kibocsátás nagyjából egyharmada, a mexikóinak a fele. Ez az erős aszimmetria tapintható ki a tárgyalási pozíciókban is.

**A LEGNAGYOBB KÜLKERESKEDELMI
TÖBBLETTEL RENDELKEZŐ
ORSZÁGOK EGYENLEGE
A FŐBB RELÁCIÓKBAN**

Nézzük meg, hogy az USA, mint „vég-ső fogyasztó” szerepe és jelentősége mekkora a relatíve legmagasabb kereskedelmi többletet realizáló országokban. Az exportvilágbajnokok Hollandia, Svájc, Németország és Dél-Korea kereskedelmi többletei és deficitjei a fő relációkban. (2. táblázat).

A táblázatból látható, hogy különösen Németország esetében, az angolszász kitettség nagyon magas. Az USA és az Egyesült Királyság általában szerepel a magas külkereskedelmi többletet realizáló országok toplistáján. Nos, az USA szeretne ezekről a listákról lekerülni.

Az elmúlt évtizedekben éppen az amerikai import nagysága biztosította a világgazdaság növekedésének tekintélyes hányadát. Ha az amerikaiak, akár részlegesen, valóra váltják kereskedelem-politikai törekvéseiket, akkor a világgazdaságban az eddigi struktúrák lényegesen megváltoznak. Ez komoly kockázatot jelent az Európai Unió középtávú növekedési kilátásaira, és piaci pozícióira egyaránt.

**POLITIKAI ESEMÉNYEKBŐL
GAZDASÁGI KOCKÁZATOK 2018-BAN**

A politikai változások gazdaságpolitikai irányváltást is jelenthetnek.

A protekcionizmus mellett a Brexit, és az Unió egyes országaiban bekövetkező belpolitikai mozgások okozhatnak nem várt változásokat. Társadalmi feszültségek szempontjából változatlanul sérülékeny Dél-Európa, ahol a már egészséges ütemű gazdasági növekedést változatlanul magas munkanélküliség és szuverén adósság-szintek jellemzik.

Olaszországban a magas nem-fizető vállalati hitelállomány további konszolidációja a társadalmilag-pénzügyileg súlyos terhet jelentő bevándorlással, és további politikai kockázatokkal terhelt. A regnáló, de facto szakértőnek tekinthető olasz baloldali kormány a fokozatosan javuló gazdasági eredmények ellenére egyre népszerűtlenebb. A jobboldali populizmus, valamint az extravagáns 5 Csillag mozgalom magas népszerűsége együttesen kormányváltást jeleznek a 2018. év tavaszán esedékes választásokon.

A katalán események bizonyosan mélyen történelmi-és érzelmgyökerűek is. Miközben a gazdag Katalónia mítosz: a 2016. évi adatok szerint a 16%-nyi katalán lakosság a spanyol össztermékhez 19%-kal járult hozzá, ami nem nevezhető kiugró aránytalanságnak. A központi adókat központi célokra is használják, vagyis nem elvárható a befizetett adók egészségének tartományokhoz történő visszajuttatása. A jelenlegi felmérések arra mutatnak, hogy a katalán kormánytagok elleni drasztikus kényszerítőintézkedések ellenére a katalánok egy

2. táblázat

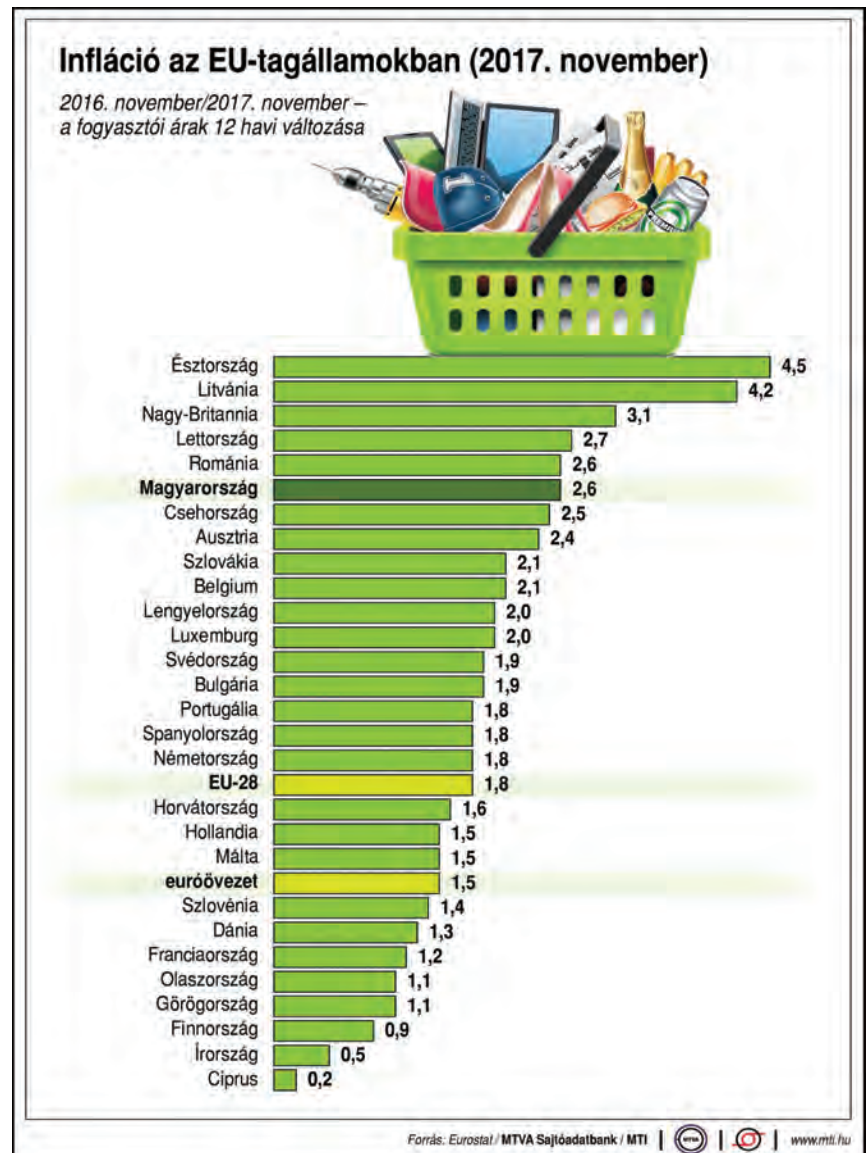
2016. évi adatok Milliárd USD-ben	HOLLANDIA	SVÁJC	NÉMETORSZÁG	DÉL-KOREA
Többlet				
	1. Németország 51	Kína 14,5	USA 71	Kína 37,5
	2. Franciaország 31	U. K. 14	U.K. 52	Hong-Kong 31
	3. U. K. 26,5	India/USA 13	Franciaország 35	USA 23
Deficit				
	1. Kína 60	UAE 12	Hollandia 51	Japán 23
	2. USA 19	Németo. 8	Belgium 16	Németo. 12,5
	3. Oroszország 13	Írország 7	Cseho. 7,5	Szaúd-A 10

része mintha meggondolta volna magát a függetlenség kérdésében.

Meglepetés, hogy az utóbbi 10 évben sikeres Németországban, ahol – az erős ágazati bérmegállapodások eredményeképpen is –, a jövedelmek eloszlását mérő Gini koefficiens a skandináv országokat leszámítva az egyik legalacsonyabb, a győztes kormánypartok nem tudtak koalíciós megállapodást kötni a zöldekkel és a liberálisokkal. A szélsőjobb megerősödésétől akár joggal is tartó államfő újabb választások helyett a nagykoalíció, vagy legalább egy stabil kisebbségi kormányzás irányába mutató, szociáldemokrata támogatással biztosított kormányképesség megteremtését ösztönzi. A napokban a német szociáldemokrata párt választmánya felhatalmazta a pártvezetést a koalíciós tárgyalások megkezdésére. Az egyik sarkalatos pont a külpolitika lehet, amelyben közép-európai országokhoz fűződő viszonyrendszert is újragondolhatják.

A Brexit tárgyalásokon december 8-án áttörésnek minősíthető megállapodás született. Bár az elmúlt hetekben a mérsékeltnek minősített brit sajtótermékek is, mint a *The Guardian*, nyílt őszinteséggel már nem tárgyalásokról, hanem az EU által szabott feltételekről cikkeztek, mindhárom területen – állampolgári jogok, a kilépést követően az Európai Unió részére fizetett brit számla összege, ír-északír határkérdés – megállapodásra jutott az Európai Bizottság és a brit kormány. Juncker elnök a kölcsönös engedményeket emelte ki, May miniszterelnök asszony a megállapodás méltatása mellett megerősítette a brit kilépés visszafordíthatatlanságát. A december közepére összehívott uniós csúcs várhatóan felhatalmazza a Bizottságot a kereskedelmi tárgyalásokat is felölelő második forduló megkezdésére. Tekintettel arra, hogy a konzervatív kisebbségi kormánynak egy északír párt biztosít parlamenti többséget, az ír-északír határkérdés brit belpolitikai szempontból is fajsúlyos.

Unión kívüli, ám NATO-tagsággal, tekintélyes katonai erővel és számtalan európai kötéddel rendelkező Törökországról a világgazdasági kockázatok említésekor alig esik szó. A politikai bizonytalanság miatt a török líra értékvesztése az elmúlt 2 évben 20% körül alakult, dollárban kifejezett gazdasági kibocsátása 860 Mrd USD-re zsugorodott. 2001 óta negatív a folyó fizetési

mérlege, amely az utóbbi 5 évben a GDP 4-5%-ra duzzadt. 2004-ig kiegyensúlyozott külkereskedelmi mérlege folyamatosan növekvő deficitet mutat, amely 2017 első 9 hónapjában már a GDP 6,2%-ra rúgott. A politikai bizonytalanság okán a befektetések és a turizmus aktivitása egyaránt visszaesett. A török jegybank függetlensége megkérdőjelezhető, sem az árfolyamstabilitás, sem a 12%-os infláció letörése érdekében a jegybank nem tette meg a megfelelő lépéseket, az alapkamat mindössze 8%.

2018-ban a török gazdaság zuhanórepülését tapasztalhatjuk. Negatív hatása az európai gazdaságra nem számottevő, azonban kiszámíthatatlan politikai kockázattal terhelt.

Kelemen Gábor

LÁZÁR JÁNOS AZ MGYOSZ CSÚCSTALÁLKOZÓJÁN

A magyar kormány abban érdekelt, hogy minél több tulajdonos, minél több sikeres magyar családi vállalkozás tevékenykedjen az ország gazdaságában – mondta Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége Gazdasági Csúcstalálkozó című rendezvényén.

Lázár János

Lázár János:

Az egészségügyben és az oktatásban 2018-2020-ban jelentős béremelés várható, ami nélkül nem lehet felzárkózni a fejlett nyugati országokhoz

Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter a *Csúcstalálkozók az MGYOSZ-ban* című rendezvényen tartott előadása elején Orbán Viktor nevében megköszönte az MGYOSZ tagvállalatainak, a magyar gyáriparosoknak azt, hogy együttműködtek a kabinettel, támogatták a kormány gazdaságpolitikai céljait, hozzátéve, hogy az elmúlt években elért, jelentős gazdasági sikerekben tevékeny szerepet játszottak az MGYOSZ tagjai. „Aki képes gondoskodni magáról, az a kormány szövetségese, aki még másokon is képes segíteni, az a kormány legjobb szövetségese” – fejtette ki.

Felsorolta az elmúlt években elért jelentős gazdasági eredményeket, amelyeket megfogalmazása szerint a munkaadói érdekvédelmi szervezetek támogatása, együttműködése nélkül nem lehetett volna elérni, és kiemelte a nemzetgazdasági miniszterek, Matolcsy György, majd később Varga Mihály szerepét is a sikerekben, illetve azt, hogy a szigorú fiskális politikát a jegybank politikája is támogatta.

Emlékeztetett: 2010-ben mintegy 83 százalékot ért el az államadósság GDP-hez mért értéke, ez mára 73 százalék körüli szintre mérséklődött. Jelezte: bár az Európai Unióban csupán 3-4 ország tudta csökkenteni az államadósságot, a következő

években tovább kell mérsékelni az államadósság bruttó hazai termékhez mért arányát, mert az régiós összehasonlításban még mindig magas. A kormány azt szeretné elérni, hogy 2019-2020-ra az államadósság a GDP-hez mérten 70 százalék alá csökkenjen – jelezte Lázár János. Hangsúlyozta, hogy az egészségügyben és az oktatásban 2018-2020-ban jelentős béremelés várható, ami nélkül nem lehet felzárkózni a fejlett nyugati országokhoz. Megerősítette azt a véleményét is, hogy az államigazgatásban még mindig sokan dolgoznak, ezért kedvezőnek tartaná, ha a létszámot csökkenteni lehetne.

Jelezte, a kormány nagyon jelentős digitális, illetve közlekedési infrastrukturális fejlesztéseket tervez. Az e-kormányzást ki kell terjeszteni, a digitalizáció gyorsítását pedig „magán kezdi a kormány” – mondta. Erre a kabinet 2018-2020 között mintegy 200 milliárd forintot költene a tervek szerint – tette hozzá. Lázár János arról is szólt, hogy a kabinet a közúthálózat és a vasút nagyarányú korszerűsítését, fejlesztését határozta el, „mert fontos az, hogy Európát, elsősorban a régiókat ráhangozzuk Budapestre”. A közutak, az úthálózat fejlesztésére, bővítésére 2500 milliárd forintot, a vasúthálózat korszerűsítésére,

javítására további 1000 milliárd forintot költhet a kabinet a következő években – emelte ki.

Dr. Futó Péter, a Munkaadók és Gyár-
iparosok Országos Szövetségének elnöke
arra hívta fel a figyelmet, hogy a tech-
nológiai fejlődés megállíthatatlanul és
megjósolhatatlanul gyorsul tovább. Példa-
ként említette az olajár alakulását, miután
pár évvel ezelőtt a szakértők a 200 dollár
körüli árat sem tartották kizártnak, a tech-
nológia fejlődés és az innováció miatt
azonban az olajár a néhány évvel ezelőtti

szinteket sem érte el. Említést tett az
egyre erőteljesebb robotizációról is, és
megjegyezte, az Oxford University kuta-
tása szerint 25 éven belül, globálisan a
jelenlegi munkahelyek közel felén már
robotok dolgoznak. Az élethosszig tartó
tanulás, az alkalmazkodóképesség sze-
repe pedig egyénileg is felértékelődik,
amelynek szükséges, de nem elégséges
eleme az informatika, az angol nyelv és a
matematikai ismeretek gyermekkortól
kezdődő, folyamatos fejlesztése – muta-
tott rá Futó Péter.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A 2017. ÉVI LEGJELENTŐSEBB INNOVÁCIÓS TELJESÍTMÉNY ELISMERÉSÉRE

A Magyar Innovációs Alapítvány – a Magyar Innovációs Szövetséggel közösen – a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal főtámogatásával, a Földművelésügyi Minisztériummal, a Nemzetgazdasági Minisztériummal, a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával együttműködve – 26. alkalommal hirdeti meg a **MAGYAR INNOVÁCIÓS NAGYDÍJ pályázatot.**

A 2017. év legjelentősebb innovációs teljesítményét elismerő Magyar Innovációs Nagydíj mellett a kiemelkedő innovációs teljesítmények további, összesen öt kategóriában kaphatnak díjat:

- a 2017. évi Ipari Innovációs Díj,
- a 2017. évi Agrár Innovációs Díj,
- a 2017. évi Környezetvédelmi Innovációs Díj,
- a 2017. évi Fejlesztési Innovációs Díj és
- a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala Innovációs Díja.

A legeredményesebb, 2015. január 1. után alapított innovatív startup vállalkozás pedig a Magyar Innovációs Szövetség „2017. év legjobb startup vállalkozása” díját nyeri el.

A pályázaton, közvetlen jelentkezés vagy javaslat alapján, azok a Magyarországon bejegyzett vállalkozások vehetnek részt, amelyek a 2017. évben kiemelkedő műszaki, gazdasági innovációs teljesítménnyel (új termékek, új eljárások, új szolgáltatások értékesítése) jelentős üzleti hasznot is elértek. Az innováció kiindulási alapja kutatás-fejlesztési eredmény, szabadalom, know-how alkalmazása, technológia-transzfer stb. lehet.

A díjak ünnepélyes átadására 2018. március végén kerül sor az Országgházban.

A bírálóbizottság a Magyar Innovációs Alapítvány Kuratóriuma által felkért tudósokból, vezető gazdasági szakemberekből áll, elnöke Dr. Pálincás József, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke.

Az elbírálás során a bírálóbizottság a **2017-ben elért többleteredmény/többletárbevétel, és egyéb műszaki, gazdasági előnyök** mellett, az innováció **eredetiségét, újszerűségét, ill. társadalmi hasznosságát**, valamint a pályázat kidolgozottságának színvonalát is értékeli.

A bírálóbizottság által meghozott döntés végleges, fellebbezésnek helye nincs.

Korábbi Innovációs Nagydíj pályázatokon díjazott innovációval újból pályázni nem lehet.

A nevezéshez szükséges dokumentumok:

- **1 oldalas összefoglaló**, amelynek mintája a www.innovacio.hu/nagydij oldalról tölthető le,
- **Részletes leírás** a megvalósításról, az elért piaci, illetve gazdasági eredményről (többleteredmény, többlet éves árbevétel, piaci részesedés növekedése stb.), valamint arról, hogy külső (pályázati) forrás mennyiben segítette az innovációs teljesítmény elérését, összesen maximum 10 A/4-es oldalon,
- **Referenciák** igazolása (szakvélemény, vevők véleménye, fotó, videofilm, szakcikk stb.),
- **Nyilatkozat** a közzét adatok, információk, valamint a szellemi tulajdonvédelmi jogok hitelességéről.

BEADÁSI HATÁRIDŐ:

2018. FEBRUÁR 14., 17 ÓRA

A pályázatokat pdf, az egyoldalas összefoglalót doc formátumban kell eljuttatni adathordozón vagy e-mailben, a Magyar Innovációs Alapítvány titkárságára: **1116 Budapest, Fehérvári út 108-112.**

II. emelet 227., innovacio@innovacio.hu

Bővebb információ: www.innovacio.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

NEMZETI KUTATÁSI,
FEJLESZTÉSI ÉS
INNOVÁCIÓS ALAP

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Befejeződött az MGYOSZ országos **szakképzési** konzultációs sorozata

Szolnokon fejeződött be az a minden megyére kiterjedő országos eseménysorozat, amelyen – az MGYOSZ szervezésében – az érintettek (munkaadók, munkavállalók, önkormányzati képviselők, a szakképzéssel foglalkozó intézmények vezetői) megbeszélték és összegezték a jelenlegi szakképzési rendszer problémáit. A rendezvényeken sok olyan megoldási javaslat hangzott el, melyet e terület irányítóinak is érdemes figyelembe venniük a szükséges változásoknál. Most a szakképzési roadshow utolsó négy állomásának főbb megállapításait ismertetjük.

VÁC: A szakoktatási intézmények nem tudnak fejleszteni, költségvetésük 90%-át a bérekre fordítják

A vállalkozói oldal képviselői kiemelték, hogy vissza kellene állítani a pályaalkalmassági vizsgálatot a felvételiző gyermekek részére, mivel ez csökkentené a pályaelhagyók számát. Az oktatási intézmények oldaláról felmerült, hogy a legmagasabb lemorzsolódás tapasztalataik szerint a 3+2 éves képzéseknél van, ennek megakadályozására a 9-10 évfolyamban lehet a legtöbbet tenni. Problémaként emelték ki továbbá, hogy az intézmények éves költségvetésének 90%-át fordítják bérköltségekre, a fennmaradó 10%-ból nem tudnak fejleszteni, mert az nagyon kevés. Ezért is lenne szerintük szükség olyan jogszabály-módosításra, ami lehetővé tenné, hogy vállalkozást, gazdasági tevékenységet indíthassanak, például vendéglátás területén étterem üzemeltetésre, ahol a szakács és cukrász tanulók készítenék az ételeket.

A szakképzés helyzetének és megítélésének javítása az egész országra kiterjedő kérdés, de megyei szinten is jól láthatóak a problémák. Pest megyében például az elmúlt 6 év alatt 39%-kal esett a szak-középfiskolai tanulók száma: míg 2011-ben közel 8000 diák vett részt szakképzésben, ez a szám jelenleg 4900 körüli csupán. A munkaerőhiány ezzel párhuzamosan nőtt a megyében: az azonos időszakban a kezdeti, 2500 körüli betöltetlen álláshely száma, idén nyárra már majdnem elérte a 7600-at a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint. A rendezvényen Marjay Gyula, VOSZ Budapest és Pest megye regionális szervezetének elnöke is részt vett.

NYÍREGYHÁZA: A régió legalacsonyabb bérei mellett az egyre komolyabb szakoktatói létszámhiány jelenti a fő problémát

Nyíregyházán Dr. Ulrich Attila alpolgármester tájékoztatta a helyi munkaadókat és a szakképzéssel foglalkozó intézmények vezetőit a regionális munkaerőpiac és a szakképzés helyzetéről. Elmondása alapján jelenleg többségben vannak a multinacionális cégek a térségben, de a város komoly potenciállal rendelkezik a kkv-k területén is. Hozzátette, hogy országos szinten ebben a régióban a legalacsonyabbak a bérek, a regisztrált munkanélküliség pedig 4,5%. Akárcsak az ország többi területén, a munkaerőhiány komoly probléma a városban és a térségben egyaránt, ami annak is köszönhető, hogy a tartósan munkanélküli csoportokat szinte lehetetlen újra integrálni a munkaerőpiacra. Az oktatási intézmények részéről elhangzott, hogy komoly szakoktatói létszámhiánnyal küzdenek, ráadásul a szakképzési rendszer nem kiforrott, 2 évente tapasztalható komoly átalakítás a szisztémában. Probléma továbbá, hogy a diákok közül a kevésbé motiváltak, kevésbé tehetségesek kerülnek be a maradék elv alapján, és a gyakorlati oktatásra sokszor technikai okokból nincs lehetőség. A vállalkozók oldaláról azt emelték ki, hogy a szakképzési hozzájárulást teljes mértékben vissza kellene állítani, és további ösztönzőkre is szükség lenne, hogy a cégek még jobban részt vegyenek a diákok képzésében. Felmerült továbbá, hogy magasabb ösztöndíjakkal a szülőket is arra lehetne motiválni, hogy gyermekeik szakmát tanuljanak.

VÁC

NYÍREGYHÁZA

Az eseményen Wimmer István, az MGYOSZ főtikára bemutatta a munkaerőhiány kezelésének lehetséges eszközeit.

DEBRECEN: Hosszabb távon a Szakképzési Centrumok jelenthetik a megoldást – a szakoktatói hiány továbbra is jelentős

Debrecenben dr. Barcsa Lajos alpolgármester helyzetértékelésében hangsúlyozta, szakképzett munkaerőre egyre nagyobb az igény, ami elképzelhetetlen az oktatás fejlesztése nélkül. Mint mondta, Debrecen tervei között első helyen szerepel a növekedés, ezért 2025-re 30 százalékkal több beiskolázott diákot szeretnének a Szakképzési Centrumok intézményeiben tanítani. Elmondása alapján az elmúlt 3 év alatt 4200 új munkahely jött létre a városban, összesen 150 milliárd forintnyi működő tőke beáramlásával. A vállalkozói oldal szerint a szakképzési hozzájárulás visszaállítása nem halogatható tovább, mivel jelentősen alulfinanszírozott az oktatási rendszer, illetve hasznos lenne szerintük, ha a diákok csak akkor mennének ki a cégekhez gyakorlatra, ha már az iskolában az alapokat elsajátították. Olyan érdekesebb megoldásokat is felvetettek, mint például a szakmákat népszerűsítő, országjáró kamionok üzemeltetése, illetve a pályakövetési rendszer összekötése a NAV adatbázisával, ami segíthetné annak nyomon követését, milyen arányban vannak a pályaelhagyók illetve a szakmájukban dolgozók. Az oktatási intézmények oldaláról a szokásos probléma merült fel, mely szerint jelentős a szakoktatói hiány, ráadásul sok általános iskolába nem tudnak bejutni, így sem a diákoknak, sem a szülőknek nem tudnak megfelelő tájékoztatást nyújtani.

A rendezvényen Gablini Gábor, az MGYOSZ alelnöke részletesen ismertette a munkaerőhiány kezelésének lehetséges eszközeit.

SZOLNOK Építőipari és műszaki területeken a legsúlyosabb a munkaerőhiány – nagy a fluktuáció, sokszor csak pár hónapig lehet megtartani egy kvalifikált dolgozót

Dr. Versitz Éva, Szolnok város Polgármesteri Hivatalának humán igazgatója előadásában kiemelte, hogy gyakornoki modellprogramot vezettek be, és a „Szolnok hazavár” kezdeményezést, mely a felsőoktatásban tanuló szolnoki fiataloknak nyújt támogatást, ezt szeretnék kiterjeszteni a fiatal szakképzett munkavállalókra is. Véleménye szerint a városban az egyik fő probléma a fiatal

munkavállalók esetében, hogy sokszor csak pár hónapot maradnak egy cégnél, a munkaadók betanítják őket, ám a befektetett energia így veszteséggé válik. Ennek elkerülésére mentorokat állítottak a programba, akik 1 éven keresztül segítik a fiatalokat. Deák Miklósné, Szolnok Város Polgármesteri Hivatalának Foglalkoztatási Paktum vezetője kitért arra, hogy 1990 óta folyamatosan csökken Szolnok lakossága, jelenleg 14 000 ezer ingázó megy a városba minden nap dolgozni. A foglalkoztatottak főként a szolgáltatóiparból kerülnek ki, míg a kkv-k száma nagyon alacsony a városban. Elmondta, hogy a legnagyobb munkaerőhiány az építőiparban és a műszaki területeken tapasztalható. A vállalatok részéről egybehangzó véleményként jelent meg, hogy szinte lehetetlen felkészült és motivált munkavállalókat találni, ráadásul az alkalmazottak jelentős része pár hónap alatt munkahelyet vált. Az oktatási intézmények részéről itt is elmondták, hogy a legtöbb diák a maradékelv alapján kerül a szakképzésbe, ráadásul sokszor otthonról is rossz példát hoznak, ami tovább nehezíti a helyzetet.

MGYOSZ-javaslatok a munkaerő-piac javításához:

- A bérszínvonal, a reálbérek differenciált emelése szükséges – jogszabályi beavatkozás helyett tárgyalásos úton, piaci alapú munkáltatói döntésekkel.
- Csökkenteni kell az adókat és a munkáltatói terheket, hogy a nehezebb helyzetben lévő vállalkozások is képesek legyenek a béremelésre.
- Mérsékelni kell a munkavállalási célú elvándorlást, melynek alapfeltétele a tisztességes megélhetést nyújtó munkahelyek, magas színvonalú képzések és szakképzés biztosítása a fiatal generációk számára.
- Élénkíteni kell a belföldi regionális mobilitást.
- A vállalati szféra által meghatározott kimeneti paraméterekkel működő át- és továbbképzésekre kell helyezni a hangsúlyt az aktív munkaerőpiaci eszközök között.

Tomcsik Gabriella,
az MGYOSZ oktatási és
képzési igazgatója, az országos rendezvénysorozat szervezője

DEBRECEN

SZOLNOK

ENZO FERRARI, AKI AUTÓVERSENYZŐBŐL AUTÓGYÁROS LETT

A modern kor egyik legemblematikusabb terméke a csúcskategóriás autó, a társadalmi és az üzleti élet máig is kiemelkedően hatásos presztízs hirdető eszköze. Ebben a vágyak egyik legvonzóbb tárgya egy ellenállhatatlan Ferrari sportkocsi. Teremtőjének, a mögötte álló cég és e kimagasló brand létrehozójának pályájáról és művéről szól ez a nagyon alapos krónika.

Yates amerikai autós újságíró, író. A GoodReads ebben a világ egyik legismertebbjének és legmegbecsültebbjének mondja. A Wikipedia 15 könyvét sorolja, köztük a világhírű Indianapolis 500 autóverseny történetét, a hasonlóképp híres NASCAR-ét, Az amerikai autóipar felemelkedése és hanyatlása, valamint a Zsivány gép: Harley-Davidson és az amerikai lélek keresése c. műveit.

A HVG ajánlója e könyvről: „Yates mindent felfed előttünk: törvénytelen fiával ápolts furcsa kapcsolatától egészen a briliáns marketingfogásokig, melyek világszerte híressé tették a nevéét. Ez a fordulat, élvezetes, botrányos és informatív olvasmány minden tekintetben felér figyelemre méltó alanyához, Enzo Ferrarihoz.” Igen alaposan, rengeteg részlet bemutatásával megírt könyve egyaránt szól Ferrariról, makacs-következetes építkezéséről, autójáról és cégeiről, valamint az európai autóversenyzés-ről, a kezdeteitől fogva, amelynél Ferrari versenyzőként is ott volt. „Számptalan színes különc, léha arisztokrata, egocentrikus álmodozó jellemezte az 1930-as években a motorsport világát” – írja a háttérrel (minden idézet a könyvből). „Sok év telt el e könyv előkészítésével. Szinte felsorolni is nehéz azokat, akik segítettek a kutatásban, vagy épp felkínálták saját emlékeiket és személyes gyűjteményük egyes darabjait” – írja Brock a könyv előszavában. Elmondja, a források felkutatásához beutazta Európát és Amerikát. „Hamar kiderült számomra, hogy két Enzo Ferrari

BROCK YATES

Enzo Ferrari A birodalom, és ami mögötte van

Athenaeum, 2017

„Gondolkodj győztesként és
cselekedj győztesként. Így
bizonyára eléred a célodat.”

(Ferrari jelmondata
cége honlapján)

létezik: a magánember, és ennek gondosan megformált nyilvános alteregója. Akkor tökélttem el, hogy a lehető leghitelesebben örökítem meg az igazi Ferrarit.”

„Élete nagy részében Enzo Ferrari nyilvános szereplései – mint tökéletesen megkoreografált fellépések – csupán egyetlen célt szolgáltak: öregbítették az autómogul híret. Ferrari markánsan erős jellemként egyetlen pillanatig sem kételkedett képességében, mármint abban, hogy uralni tudja a lelkes, csillogó szemű vásárlókat, a túlbuzgó szponzorokat, az olykor kellemetlenkedő újságírókat és a kíváncsi rajongókat. Korántsem véletlen, hogy ezt a szerény körülmények közül induló modenait világszerte rajongók vették körül, akik szuperhőssé avatták. Ez nagyon is jót tett az általa csaknem hatvan éven át vezetett üzletnek.” Amint a könyvből kibontakozik, ez Ferrari szívós kitartással, ügyes kapcsolatépítéssel, sok öntörvényű makacssággal és pragmatikus alkalmazkodással épített műve.

Ferrari nem a századvég legnagyobbjainak kirobbanó módján, innovációk zseniális felhasználásával jutott, és juttatta cégét és márkáját a csúcsra, hanem kitartó, hagyományos építkezéssel. Autóversenyzőként szerzett kapcsolatai felhasználásával, nagy autógyár ügynökeként kezdte, innen ért el odáig, hogy tőkéstársak bevonásával és kiemelkedő fejlesztők megnyerésével felépítse és az élvonalban tartsa világhírűvé tett márkáját és birodalmát.

Dr. Osman Péter